
บทคัดย่อ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รับการร้องขอจากผู้ใช้บริการห้องสมุดและนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในด้านของสถานที่ในการปฏิบัติศาสนกิจที่มีในมหาวิทยาลัยขอนแก่นไม่เพียงพอ ทำให้เกิดความลำบากต่อการทำละหมาด 5 เวลา ใน 1 วัน ดังนั้นสำนักหอสมุด จึงจัดให้มี “ห้องละหมาด” ที่พร้อมให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง โดยเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ เดือน พฤษภาคม 2559 จนถึงปัจจุบัน

จากผลการสำรวจความพึงพอใจผู้ใช้บริการห้องละหมาด พบว่า มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด จำนวน 99.58 % เนื่องจากสามารถทำพิธีละหมาดได้ครบ 5 เวลาตามบัญญัติของหลักศาสนาอิสลาม โดยไม่ต้องออกจากห้องสมุด สร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาในอนาคตที่นับถือศาสนาอิสลาม สามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยไม่ต้องกังวลเรื่องห้องละหมาด สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายที่นับถือศาสนาอิสลามในด้านการดูแลห้องละหมาด การประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานที่ตั้งห้องละหมาดในสื่อสังคมออนไลน์ และแผนที่ตั้งสถานที่ละหมาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ได้รับความสนใจเข้าใช้บริการจากนักศึกษา บุคลากร ประชาชนทั่วไป และผู้เยี่ยมชมห้องสมุด ทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ

คำสำคัญ:

ห้องละหมาด, พิธีละหมาด, มุสลิม, บริการของห้องสมุด

Abstract

Khon Kaen University Library Received a request from the library customers and Student Islamic, Both in Thailand and overseas. In terms of a place to practice their religion that is not enough and causing hardship to prayer five times per day, so the library has organized a 'prayer room' available 24 hours (24/7), open since May 2016 to date.

The results of the customer satisfaction survey found that prayer rooms were satisfaction at the highest level (99.581%) due to a ceremony to pray for a fifth time, according to the commandments of Islam without leaving the library, give a

confidence and satisfaction for future Islam students will be study at Khon kaen University without worrying about the prayer room. It also has partnerships with a network of Islamic prayer room care. Public prayer room location information in social media. Map and location prayers Northeast Region to get the attention of students, staff access to the people visits the library, both in Thailand and overseas.

Keyword:

Muslim Prays Room, Prays Room, Library Service

บทนำ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ดำเนินนโยบายของรัฐบาลมากำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2559-2562 ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็นอุทยานการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสังคม และสัมพันธ์กับภารกิจของห้องสมุดตรงกลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาหอสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต (Living Library) (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2558) รองรับการเติบโตของประชาคมอาเซียน เข้าใจสังคมที่หลากหลายทางวัฒนธรรมของสังคมไทย ได้เล็งเห็นความสำคัญด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสันติวิธี มีความเท่าเทียมกันในสังคม ศาสนา และวัฒนธรรมของภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะความเท่าเทียมในการให้บริการผู้ใช้ที่นับถือศาสนาต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้นับถือศาสนาอิสลามทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งมีจำนวนมากขึ้นในปัจจุบัน การจัดให้มีบริการห้องละหมาดในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น เกิดจากผู้ใช้บริการและนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ร้องขอเรื่องสถานที่ในการปฏิบัติศาสนกิจในมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีไม่เพียงพอ ซึ่งเดิมมีการจัดสถานที่ให้บริการห้องละหมาดเพียง 2 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ โดยเปิดให้บริการเฉพาะในเวลาราชการ ดังนั้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา บุคลากรที่นับถือศาสนาอิสลามให้สามารถทำพิธีละหมาดได้ครบ 5 เวลาตามบัญญัติของหลักศาสนา และดำรงไว้ซึ่งแนวปฏิบัติศาสนกิจที่ดี ขานรับต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมไทยและสังคมของอาเซียน และเป็นแบบอย่างของสังคมแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจที่แท้จริง รวมถึงบริเวณที่ตั้งเป็นศูนย์กลางการให้บริการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักหอสมุดจึงเปิดพื้นที่ให้ผู้ใช้บริการห้องละหมาดได้ตลอด 24 ชั่วโมง เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้นับถือศาสนาทุกศาสนาได้มีโอกาสใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ใช้บริการมีห้องละหมาดสำหรับประกอบศาสนกิจตลอด 24 ชั่วโมง ครบ 5 เวลา
2. เพื่อสร้างและบูรณาการกิจกรรมการมีส่วนร่วมบริหารจัดการห้องละหมาดระหว่างสำนักหอสมุด นักศึกษาชมรมมุสลิม และชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดใกล้เคียง

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

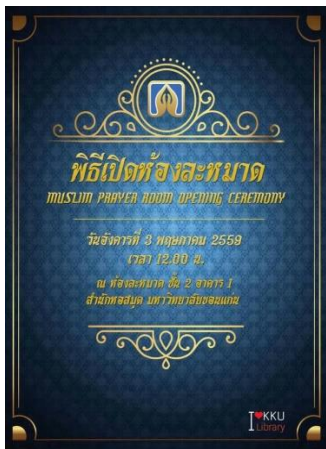
1. จัดประชุมเพื่อรับฟังคำร้องขอจากผู้ใช้บริการชาวมุสลิมทั้งนักศึกษาชาวไทย-ชาวต่างประเทศ และอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมมุสลิม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- 2. สํารวจพื้นที่ที่จะตั้งห้องละหมาด
- 3. จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์สำหรับห้องละหมาด

- 4. ทำพิธีเปิดและเปิดให้บริการ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2559

5. กำหนดแนวทางในการดูแล บริหารจัดการห้องละหมาด โดยมีบุคลากรห้องสมุดและนักศึกษาชมรมมุสลิม ดำเนินงานร่วมกัน

6. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน

ผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากนโยบายของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สนับสนุนให้มีห้องละหมาดที่พร้อมให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ผลจากการสำรวจความพึงพอใจผู้ใช้บริการจำนวน 239 คน แบ่งออกเป็นประชาชน 16 คน (ร้อยละ 6.69) นักศึกษามุสลิมไทย 134 คน (ร้อยละ 56.06) นักศึกษามุสลิมต่างชาติ 66 คน (ร้อยละ 27.61) อาจารย์ 8 คน (ร้อยละ 3.35) และบุคลากร 15 คน (ร้อยละ 6.28) ได้ทำการศึกษา ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความพึงพอใจในภาพรวม พบว่า ผู้ใช้บริการห้องละหมาดมีความพึงพอใจทุกด้าน เฉลี่ยในระดับมากที่สุด (จำนวน 99.58) ข้อเสนอแนะที่ผู้ใช้บริการต้องการมากที่สุดคือ ห้องอาบน้ำละหมาด (Wudhu Place) ซึ่งผู้ดำเนินงานได้นำผลสรุปการสำรวจความพึงพอใจเสนอผู้บริหารเพื่อวางแผนพัฒนาให้เป็นห้องละหมาดที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้

ผลงานการจัดบริการห้องละหมาด ยังทำให้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้รับรางวัล Creative Idea ในงาน KKUL Show & Share 2016 อีกด้วย

การนำไปใช้ประโยชน์

1. ผู้นับถือศาสนาอิสลามสามารถทำพิธีละหมาดได้ 5 เวลา ใน 1 วัน โดยไม่ต้องออกจากห้องสมุด
2. เป็นแบบอย่างห้องละหมาดที่พร้อมให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง
3. ห้องสมุดได้ประโยชน์จากการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายที่นับถือศาสนาอิสลาม ได้แก่
 - 3.1 ด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับห้องละหมาดจากเครือข่ายศาสนาอิสลามประเทศอินเดีย เช่น พรหมปูพื้น คัมภีร์อัลกุรอาน ชุดละหมาด
 - 3.2 ด้านการบริหารจัดการดูแลห้องละหมาด จากนักศึกษาชมรมมุสลิมและนักศึกษาชาวต่างชาติ
 - 3.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานที่ตั้งห้องละหมาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และแผนที่แนะนำสถานที่ละหมาดของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ได้รับความสนใจเข้าใช้บริการจากนักศึกษา บุคลากร ประชาชนทั่วไป และผู้เยี่ยมชมห้องสมุด ทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ
4. โอกาสในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับลูกค้านอนาคตผู้นับถือศาสนาอิสลาม ไม่ต้องกังวลเรื่องสถานที่ทำละหมาด

ความภาคภูมิใจ: กิจกรรมพิธีเปิดห้องละหมาด ได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์และสื่อต่าง ๆ มากกว่า 6 ฉบับ ได้แก่ ข่าวมหาวิทยาลัยขอนแก่น ข่าววิทยุสถาบัน มข. ข่าวสด I-News มติชนออนไลน์ ขอนแก่นลิงค์, 3 พฤษภาคม 2559

รายการอ้างอิง

- ขอนแก่นลิงค์. (2559). *สุดปลื้ม ม.ขอนแก่น จัดห้องละหมาด 24 ชม.ในสำนักหอสมุด บริการ 'ปชช.-น.ศ.มุสลิม*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://www.khonkaenlink.info/home/news/1861.html>
- มติชนออนไลน์. (2559). *ปลื้ม ม.ขอนแก่น ผุดห้องละหมาด 24 ชม.ในสำนักหอสมุดไว้บริการ'ปชช.-น.ศ.มุสลิม'*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://www.matichon.co.th/news/12827>
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2558). *แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2559-2562*.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2559). *ชาวมุสลิมขอบคุนด้วยหัวใจ สำนักหอสมุดเปิดห้องละหมาด 24 ชั่วโมง*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://www.kku.ac.th/news/v.php?l=th&q=0012265>
- วัชร น้อยชมภู. (2559). *ข่าววิทยุสถาบัน มข สำนักหอสมุดฯ ขานรับนโยบาย Library for all เปิดห้องละหมาด*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=UZZ388JSIBU>